

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an . . . 500 Lei</p> <p>Parohiile cl. II. și particulari . . . 400 Lei</p> <p>Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei</p>	<p style="text-align: center;">APARE DUMINECA</p> <hr/> <p style="text-align: center;">MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>DUPĂ TARIFUL STABILIT DE CONSILIUL EPARHIAL.</p> <p style="text-align: center;">◀◻▶</p>
---	---	--

RELIGIE ȘI SPIRIT.

II.

Omul este oprit din elanul său în sine, în imanent, în contingent, și nu poate, din cauza acestor categorii stilistice, evada spre absolut. Filosoful însă, nu se mulțumește a se opri la explicația ușoară a acestor categorii stilistice ce ar sta în calea plâsmuirilor spirituale umane, el înaintază mai departe. *Censură și înfrânarea transcendentă* sunt datorite Marelui Anonim, care este protivnic elanurilor creiaurii spre El, fiindcă, în egoismul și despotismul său, El nu vrea să fie atins și cunoscut de om.¹ Totul la ce a ajuns această filosofie a religiei, în această cutremurătoare avalanșă biologică a necredinței, este negativ. Fenomenul religios este prins în ceea ce are el mai formal și mai subiectiv, mai omenesc și mai natural, revelația divină este exclusă aprioric, ca fiind datorită unei origini supranaturale și cu aceasta și adevărata origine a religiei a fost compromisă; când se mai vorbește despre revelație, se vorbește ca despre o creație naturală a spiritului omenesc, superlativă prin fantazie până la „auto-depășire”,² sau ca despre o „doză de dogmatism” de care filosoful adevărat trebuie să se debaraseze.³

Fără nuanța de „auto-depășire” ar fi fost prea strident contrastul dintre facultățile naturale ale omului și realitățile supranaturale revelate plâsmuite!

„În orice filosofie, de aceea, filosofează în amendament L. Blaga, se stabilește neapărat o corelație ideală între procesul de auto-totalizare sau de auto-depășire a ființei umane și

chipul sub care se face revelarea coordonatelor existenței”.⁴

Despuiată de toate elementele sale ființiale esențiale, cât și de toate elementele sale obiective transcendente revelate, religia nu va mai fi, după filosoful nostru, decât, la fel cu celelalte fenomene de cultură, „expresia demnității supreme a omului, izvorînd din strădania acestuia de a-și revela misterele existenței”.⁵

A combate aceste ipoteze ale filosofiei religioase blagiene înseamnă, în multe privințe, să repetăm unele din precizările noastre corecte creștinești de până acum.⁶ Vom observa însă, că, chiar cu excluderea apriorică a metodelor teologice și a obiectivului supranatural revelat, cât și a tuturor soluțiilor filosofice ce i se opun teoriilor sale (*apriorismul lui Otto*),⁷ plâsmuirile spirituale ale filosofului Blaga rămân suspendate în vidul necredinței, fără suportul lor real, după care tinde și fără care omul nu poate da naștere niciunei plâsmuiri: *Dumnezeu*.

Dela Dumnezeu a plecat totul și înspre Dumnezeu se îndreaptă totul ce astăzi este cercetat și interpretat de L. Blaga, ca plâsmuire și auto-depășire!

Plâsmuirile și auto-depășirile acestea se consumă în religia creștină numai în cadrele revelației divine. În aceste cadre intră toate formele religiozității produse de varietatea cosmică a stilurilor spirituale, cât și de diferențierea tuturor misticismelor stilistice, cărora chiar Domnul nostru Iisus Hristos s'a adaptat, la incarnarea Sa.⁸

Cadrele revelației divine însă disciplinează

1. *Ibid.*, p. 212.

2. *Ibid.*, p. 179 sqq

3. *Ibid.*, p. 8.

4. *Ibid.*, p. 183.

5. *Ibid.*, p. 192.

6. Acest fragment face parte din *Teologia Fundamentală*.

7. *Ibid.*, p. 202.

8. *Ibid.*, p. 48, 138 sq.

cadrele subiective umane, iar din armonioasa lor colaborare rezultă mântuirea.

Numai pe cale de plâsmuire însă, nu se mai explică nimic în filosofia religioasă. Omul nu poate afla nimic despre existența unui Dumnezeu sau „Mare Anonim”,⁹ omul nu poate intra în contact cu El, omul nu poate întemeia un raport cu El.¹⁰ A susține că omul produce el totul, prin capacitățile sale de plâsmuire revelațională, este o premisă complet eronată, dacă mai vrei să tragi concluzia unui „Mare Anonim”, unui alt ordin de vieță, cât și unui raport „plâsmuit chiar cu El”!!! Realitatea unor astfel de ipoteze atee ar fi egală cu cea mai teribilă tragi-comedie din câte le cunoaște omenirea, întrucât ar fi cosmică!

La baza tuturor plâsmuirilor subiective luciferice ale omului stă însă, absolută și unică, imensa realitate supranaturală a unui Dumnezeu și a unei revelații.¹¹ Aceste două realități explică și alină toate sbuciumările naturale ale omului, pe care caută să-l înțeleagă, prin ochii necredinței, filosoful L. Blaga; inexistența acestor două realități explică însă și trista naștere a unui așa de nenorocit amalgam de ipoteze necredincioase, în tânăra filosofie românească a religiei.

Nu putem, de aceea, încheia sumara expunere a filosofiei religioase a acestui filosof român cu mari rezonanțe în cultura românească, dar cu triste repercusiuni pentru credința noastră strămoșească, decât citând dintr'o judicioasă recenzie, contemporană apariției cărții „Religie și Spirit”: „De fapt dl Lucian Blaga, în lucrarea aceasta, nu face altceva decât scrie în românește, în anul 1942, ceea ce a scris Ludwig Feuerbach în 1841 (*Das Wesen des Christentums; Das Wesen der Religion*), sau E. Renan (*Vieța lui Iisus*), sau alți scriitori aderenti ai unei concepții din veacul trecut, de mult depășite și condamnate de toți gânditorii de seamă ai veacului nostru. Azi teoria aceasta mai e susținută doar de bolșevici pentru depărtarea poporului dela creștinism. În vreme ce poporul nostru luptă împotriva bolșevismului, în numele crucii, iată cum întăresc intelectualii frontul intern”,¹² și recenzia se termină, constatând magistral: „O cunoaștere a adevărului, în domeniul vieții religioase fără credință este cu neputință, ea înseamnă o filosofie a religiei fără religie”.¹³

P. Rezuș

9. *Ibid.*, p. 138, 212. Cf. *Cenzura transcendentă*, București, Cartea Rom., 1934, p. 15 sq.; 100 sq.

10. *Rel. și Sp.*, p. 47.

11. Cf. J. Bilz, *Einführung in die Theologie*, Freiburg, 1935, p. 10 sq.

12. N. Terchilă, *Filosofia religiei la domnul Lucian Blaga*, în *Telegraful Român*, An. XC, Nr. 14, Sibiu, 5 Aprilie 1942, p. 4.

13. *Ibid.*, p. 5.

SPRE LIMAN.

Într'o Catedrală.

În drum spre limanul fericirii, Tânărul — despre care, în numărul penultim al revistei noastre, am arătat că a plecat mâhnit de cele constatate în bisericile din cele două sate vizitate de dânsul — s'a îndreptat, într'altă Duminecă, spre un oraș, reședință de Episcop — nu știu fost-a ortodox sau unit — și, ca de obicei, a intrat în sf. biserică.

Clopoștii, atârnați la toiagul său de pribegie, au atras atențiunea *multora* din cei adunați în Catedrală, cari s'au grăbit să-și întoarcă privirea iscoditoare spre ușa pe care a intrat străinul. *Câțiva* din preoții care slujeau alături de Prea Sfințitul Episcop s'au întors și ei să-l vadă. Tot așa domnii și cântăreții din cele două străni.

Nu mică i-a fost durerea când a trebuit să constate că un însemnat număr de doamne și domni dela oraș, în privința ținutei lor în biserică, nu sunt mai prejos decât unii țărani dela sate.

În vreme ce Prea Sfințitul Episcop, împreună cu câțiva dintre Prea Cucernicii Preoți aveau înfățișare și atitudine de sfinți, slujind Domnului cu ochii pironiți spre Cer, — alți preoți, dimpotrivă, se plimbau prin sf. altar, discutau, râdeau, se uitau spre public printre uși. Tot așa și cei din străni, cari oridecâteori intra cineva în biserică, își întorceau capul să-l vadă și eventual să-i primească salutul.

Tânărul nostru — venit aici cu gând curat să stea de vorbă cu Cel Preaînalt prin mijlocirea Preotului sau Preoților slujitori — privind pe cei ce au uitat că sunt în Casa Domnului, s'a întrebat în sine: „Ce vrea să vadă Părintele acela din Altar, de se tot uită înapoi prin ușile împărătești ori prin cele diaconești?” „Dar cântăreții, preoții și ceilalți domni din străni?” „Ce vreau să vadă: corul, femeile sau oamenii cari vin la biserică?” „Sau poate sunt *plictisiți* de lungimea sfintei slujbe?”

„Decât să scandalizeze prin gesturile lor, prin atitudinea lor puțin corespunzătoare pe cei ce vin la biserică mânați de credința și pietatea lor, mai bine să stea acasă, căci biserică nu este nici loc de întâlnire, nici cârciumă, nici târg, nici teatru ori casinou. Ea este și *trebuie să fie* și să rămână în veci pentru toți, preoți și credincioși, *Casa Domnului*, unde ve-

nim să stăm de vorbă cu Domnul, să-I spunem păsurile, necazurile, durerile, dorințele și năzuințele noastre", — cugeta Tânărul.

Vorbind cu sine însuși, Tânărul continua cu reflexiunile sale: „Imaginați-Vă un om, care, mânat de nevoi, prezentându-se în fața Regelui, în loc să stea drept, cuviincios, cu ochii țintă în ochii Suveranului, după ce-l prezintă cererea își bagă mâinile în buzunar, se întoarce cu spatele privind jur-împrejur chipurile, florile, cărțile și tot ce se află în sala Tronului; se așează apoi, nepoftit, pe un fotoliu, își încrucișează picioarele ori eventual le proptește de birou, cască și, în fine, ațipește.“

„Ce-ar zice Regele despre un asemenea om, care-l necinstește cu ținuta sa nedemnă? Desigur — își zicea Tânărul — l-ar izgoni afară și i-ar arunca în obraz cererea cu toate limbrea de pe ea!“

Dar Domnul — se întreba Tânărul — ce va face celor ce-și șoptesc la ureche în vreme ce preotul îi invită să-și *plece capetele*; celor ce privesc aiurea când ar trebui să „*închipue în taină pe Heruvimi*“; celor ce-și proptesc bărbia între palme uitându-se, indiferenți, spre publicul din biserică, în momentul cel mai solemn al sfintei Liturghii, în momentul *Prefacerii*, prin lucrarea Sf. Duh, a pâinii și a vinului în Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos, în momentul în care Drama de pe Golgota se reeditează nesângeros pentru mântuirea noastră; cu cei ce, cu picioarele pironite pe strănile sfințite, se odihnesc pe scaune în vremea când se înalță imn de preamărire Celeia ce este mai „*cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii*“?

Ce va face? Desigur că și El va proceda asemenea Regelui ofensat în magnifica-i majestate de acel netrebnic, — adecă de toți netrebnicii cari transformă Casa Domnului în „*Sinagogă a Satanei*“ [Apoc., I, 9].

În loc să plece înălțat sufletește din această oază duhovnicească, strângându-și cu amărăciune durerea în suflet, Tânărul pribeag se depărtează de locașul Domnului, purtat de nădejdea că într-o zi va găsi ceea ce caută cu atâta ardoare: *loc curat și oameni curați și credincioși*.

Mergând îi stăruiau în urechi cuvintele Scripturii: „*Toți s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut. Nu este acela ce face bună-tate, nu este până la unul*“, — adecă niciunul!

Pr. Gh. Cotoșman

PROTOPOPUL ANDREI GHIDIU

ȘI „BIBLIOGRAFIA ROMÂNEASCĂ VECHĂ“.

În anul 1883, regretatul Ion Bianu, bibliotecar pe atunci al Academiei Române, a avut ideea fericită de a alcătui o bibliografie a vechilor noastre tipărituri. Despre marea necesitate a unei astfel de opere, nu mai vorbim. Avea să înceapă cu tipăriturile slavone ale refugiatului sârb Macarie (1508), și avea să meargă până la 1830.

Cu multă muncă, migală și pricepere, Ion Bianu, în colaborare cu Nerva Hođoș, ne-a dat în două volume aproape tot ceea ce se tipărise în țara noastră până la anul 1817, fie în limba română, fie în alte limbi.

Murind Ion Bianu, monumentală operă de muncă și cercetare a fost continuată pentru epoca 1817—1830, de asistentul universitar Dan Simonescu, dela București.

În scopul alcătuirii operii bibliografice, Bianu, în numele Academiei Române, a lansat în anul 1883 un apel-catalog de cărți cunoscute lui, prin care cerea preoților, învățătorilor și profesorilor să-i semnaleze și descrie cărți care, eventual nu s'ar găsi în catalogul său.

O contribuție largă, necunoscută marelui public, a dat-o la această „Bibliografie“, harnicul protopop Ghidiu, autorul unei monografii a orașului Caransebeș. Se păstrează, din fericire, în „Biblioteca eparhială“ din Caransebeș, trei exemplare din apelul din 1883, cu adnotații pe margini făcute de sus zisul protopop, precum și lista de cărțile semnalate și descrise profesorului dela București.

Pentru a vedea ceea ce însemnează aportul protopopului Ghidiu la „Bibliografia rom. veche“, reproducem lista sa de cărți, a căror existență nu figurează în catalogul Academiei Române, mai sus amintit.

1. Octoich, Târgoviște, 1712, la Rueni.
2. Ceasoslov, Târgoviște, 1715, la Caransebeș.
3. Octoich, București, 1720, la Ruginos.
4. Catavasier, Râmnic, 1724, la Delinești.
5. Kiriacodromion, București, 1732, la Rueni.
6. Liturghii, Râmnic, 1733, la Zervești.
7. Antologhion, Râmnic, 1737, la Caransebeș.
8. Psaltire, Râmnic, 1743, la Vălișoara.
9. Penticostarion, Râmnic, 1743, la Armeniș.
10. Triodion, București, 1747, la Teregova.

11. Liturghii, București, 1747, la Feneș.
12. Liturghii, Râmnic, 1747, la Feneș.
13. Octoich, Râmnic, 1750, la Bolvașnița.
14. Anthologhion, Râmnic, 1752, la Iaz, Mărul.
15. Katavasier, Râmnic 1753, la Ruginos.
16. Triodion, Râmnic, 1761, la Iaz, Valea-boului.
17. Psaltire, Râmnic, 1764, la Obreja.
18. Anthologhion, Râmnic, 1766, la Rueni, Marga.
19. Ciaslov, București, 1767, la Borlova, Feneș.
20. Mineiu, Râmnic, 1778, la Caransebeș.
21. Psaltire, Râmnic, 1779, la Rueni.
22. Mineiu, Râmnic, 1780, la Caransebeș, Iaz.
23. Triodion, Râmnic, 1781, la Vălișoara, Rueni.
24. Apostol, Râmnic, 1874, la Bolvașnița, Vârciorova.
25. Penticostarion, Buc., 1786, la Vârciorova.
26. Octoich, Râmnic, 1788, la Armeniș.
27. Liturgie, București, 1737, la Mutnicul-mare.
28. Liturgii, București, 1744.
29. Penticostarion, București, 1783, la Buchin.
30. Apostol, Râmnic, 1784, la Buchini.
31. Anthologhion, București, 1766.
32. Penticostarion, Râmnic, 1724.
33. Evanghelie, Râmnic, 1743.

De multe ori, un exemplar a fost identificat în mai multe comuni, cum e cazul Octoihului din 1720, București, pe care-l găsim semnalat în comunele Iaz, Poiana și Ruginos.

Credem a ști că foarte puține din exemplarele semnalate, au fost trimise la București; cele mai multe au fost semnalate și descrise.

Ne place să credem asta, pentru că s'au găsit câteva titulaturi de cărți, copiate în cirilică, gata de a fi expediate lui Ion Bianu. Argumentul hotărîtor îl constituie faptul că, noi înșine am văzut de curând, în cuprinsul eparhiei cărți, care deși se găsesc pe listă, totuși n'au fost trimise. Astfel e cazul Octoihului din 1720, din Ruginos și Poiana, al Liturghiilor din 1733, din Zervești, al Triodului din 1747, dela Feneș.

Iată, pe scurt, marea contribuție a fostului protopop de Caransebeș, Andreiu Ghidiu, la „Bibliografia rom. veche“.

Ion Nicola

Limba slujbelor și a rugăciunilor.

Firul țesăturilor noastre de cuvinte va fi frumos, dacă vom înșirui vorbe potrivit alese, așezându-le la locul care le revine în baza regulilor de comun cunoscute, pe care le-am învățat în școală.

Acest fir va deveni însă și mai frumos, dacă cuvintele țesăturii noastre le vom pronunța ireproșabil, aplicându-le întruna și accentul ce li-se cuvine.

De aceea cel ce înverigă conform sintaxei cuvinte, fie acelea cât de neaoșe românești, fără să le și pronunțe corect, sau fără să le aplice accentul cuvenit, n'o să aibă nici când parte de frumusețea limbii.

Ascultând prin biserici slujbele dumnezeiești, avem ocazie să auzim cântându-se sau rostindu-se uneori cuvinte greșit pronunțate, altele cuvinte încărcate cu un accent neîngăduit.

Chestiunea pronunțării și a accentuării cuvintelor folosite în limba liturgică o menționăm, pentru că oricine își ia osteneala, poate descoperi asemenea abateri sporadice dela linia dreaptă a frumuseții limbii noastre românești, cari abateri trebuie să recunoaștem, că nu se fac intenționat, ci numai din rea obișnuință.

Deși nu afirmăm, că nepotriviri de felul acesta sunt multe, încât ar trebui să ne alarmăm, totuși atragem luarea aminte asupra lor, căci nescoțându-se la timp din uz, se pot înmulți.

Limba slujbelor celebrate și a rugăciunilor rostite în biserică trebuie să fie o limbă-model, din considerare că orice greșală cât de mică, fie la pronunțare, fie la accent, poate abate gândurile credincioșilor în o direcție străină de cea a gândurilor preconceptuate atunci, când ei au intrat în sfânta biserică. Iar ce privește cântările bisericesti, acelea sunt a se executa în așa fel, încât accentul să cadă întotdeauna acolo, unde îi este locul.

Și fiindcă pe de o parte nepotrivirile atinse sunt apte să picure oarecare amărăciune în dulceața limbii românești, pe de altă parte ritul bisericii, ca o totalitate a ceremoniilor religioase, ce sunt a se observa la săvârșirea funcțiilor cultului divin, e chemat să atragă și nu să abată pe enoriași, de bunăseamă că se vor afla căi potrivite, ca să dispară din biserică și cea mai mică lipsă de concordanță în jurul limbii slujbelor și a rugăciunilor.

A. M.

Noi și războiul sfânt.

II.

Unul dintre aceste sentimente este și acela, să slujești și să iubești neamul în care te-ai născut. Acest sentiment l-a trăit din plin, ca om, însăși Fiul lui Dumnezeu, căci și-a propovăduit toată doctrina și a săvârșit toate minunile numai în neamul lui Israel, iar când a venit Hananiașca cu fiica ei ca s'o tămăduiască, i-a spus că nu-i bine să iei pâinea din gura copiilor și să o arunci câinilor; și că n'a venit decât pentru oile pierdute ale lui Izrael.

Iar atunci când a prorocit distugerea Ierusalimului și încercările grele ce vor veni peste poporul evreesc, „Mântuitorul a plâns de mila lor, rostind: Veni-vor zile peste tine, când dușmanii tăi vor trage șanț în jurul tău și te vor împresura și te vor strâmtora de toate părțile. Și te vor face una cu pământul și pe fiii tăi în tine, și nu vor lăsa întru tine piatră peste piatră, pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale“ (Luca, 19, 41, 43—44).

Sentimentul iubirii de neam este aici pronunțat în toată măreția lui. Sentimentul iubirii de Dumnezeu și al iubirii de aproapele nu desființează acest sentiment, ci îl întărește.

Nu este aici nici sentiment de ură față de alte neamuri.

Să-ți pui toate puterile tale sufletești și trupești în slujba ridicării neamului tău și prin el să ajuți alte neamuri — este frumusețea sentimentului național.

Atunci când pământul făgăduinței neamului tău este amenințat de alte neamuri, atunci când dușmanul îți calcă țara cu gândul de a-ți lua libertatea și a-ți pregăti robie, a nu reacționa pe motiv că ești creștin, înseamnă a săvârși cel mai mare păcat, sinuciderea, și a pierde orice sentiment care înalță pe om.

Cu toată cruzimea lui, războiul de apărare, războiul defensiv este o necesitate care înalță și înobilează un popor.

Puterile îngerești, conduse de Arhanghelul Mihail, au deslănțuit lupta în cer împotriva lui Satan, care a vroit să se ridice mai presus decât Dumnezeu și a fost aruncat cu toți partizanii lui ca fulgerul din cer.

Moise a fost ales de Dumnezeu să conducă pe Evrei în pământul făgăduinței, iar când neamul era în război, la cererea lui Moise, primea ajutorul lui Dumnezeu și biruia (Deuteronomiu, cap. 2 și 3 etc.).

Cu puterea lui Dumnezeu a fost afundat Faraon în Marea Roșie. Avram a fost ajutat de Dumnezeu de și-a supus dușmanii. Ghedeon de Dumnezeu a fost imputernicit de și-a înfrânt contrarii. Cu ajutorul lui Dumnezeu David a frânt puterea uriașului Goliat.

Constantin cel Mare a câștigat războiul împotriva cumnatului Maxențiu, după ce i s'a arătat crucea pe cer și i s'a spus că prin acel semn va învinge.

Viețile Sfinților ne povestesc cum locuitorii cetății Șipontului, buni creștini, atunci când au fost amenințați de păgânii din Neapole, după post și rugăciune de trei zile, episcopului cetății i s'a arătat Arhanghelul Mihail, conducătorul oștirilor îngerești și i-a spus să se înarmeze oamenii din cetate și vor primi ajutor de sus, cu care vor birui. Și într'adevăr, deși dușmanii au fost mulți la număr, ei au biruit.

Îngerul de lumină pe care l-au văzut sute de soldați finlandezi când în 1939 au fost atacați de colosul bolșevic, sunt tot atâtea dovezi și semne prin care se arată că războiul defensiv primește binecuvântarea lui Dumnezeu.

Ștefan cel Mare, „atletul creștinătății“ și „leul rasei noastre“ a afirmat că nici un alt domnitor de pe pământ, ideea de a pași prin sabie, prin război de apărare, spre Hristos; — prin faptul că, luptând împotriva celor ce vroiau să-i robească țara, recunoștea că războiul e o crimă, de aceea după fiecare luptă ridica o biserică, „câte vărsări de sânge, atâtea ispășiri, câte izbânzi atâtea îngenuncheri în extaz de slavă“.

Istoria mărturisește că în tot trecutul nostru românesc spada s'a mănuit la umbra crucii.

Ne-am născut ca neam în peștera năcazurilor transformată în pământ al năvălirilor, am crescut sub scutul și grija Bisericii noastre ortodoxe, ceea ce l-a determinat pe genialul poet M. Eminescu să spună că „Biserica ortodoxă este mama neamului românesc“.

Am fost robiți, sfâșiați și îngenunchiați veacuri dearândul de hoarde năvălitoare și popoare vecine, dar ne-am păstrat ființa etnică, limba, credința și obiceiurile prin Biserica ortodoxă, artere care alimentau și uniau peste orice granițe frații de-o limbă și de o lege.

Ortodoxia nu s'a putut desface de neam, a suferit și a crescut cu el, l-a servit, l-a mângâiat, a stat cu neamul în robie, în tranșee, cum stă cu el în Biserică.

Ortodoxia a crescut, s'a dezvoltat, s'a afirmat, a trăit, a lucrat, s'a conformat cu neamul.

Ortodoxia nu-i doctrină care să se învețe, ea e însăși *vieața neamului* și preotul ortodox nu se poate despărți nici de neam, nici de ortodoxie. El nu poate înțelege nici neamul fără ortodoxie, nici ortodoxia fără neam.

Sentimentul românesc este format din sentiment ortodox și sentiment patriotic, iată rădăcina din care trebuie să se alimenteze toate ideile noastre, iată constituția, legea de căpetenie a românului.

Misiunea preotului ortodox, în tot trecutul românesc, n'a fost numai în biserică și pe amvon, el a luat parte la toate manifestările de *vieață a credincioșilor*.

În special în Ardeal, prin Biserica ortodoxă, s'a aprins *făclia dragostei de neam și lege*, prin Biserică s'a cultivat *conștiința libertății și a demnității naționale*.

Pr. Terente Radu

Ș T I R I

Notă. Locot-Colonel Dimitrie Băleanu a trimis de pe frontul de est, suma de Lei 3000 pentru ajutoarea săracilor din Caransebeș.

Predici în Catedrală. Duminica trecută a predicat pâr. prof. Dr. M. Chialda, iar azi predică pâr. protodiac. T. Roșca.

Pe frontul din Răsărit după strălucitele victorii dela Kerci și Harcov, armatele germano-române au trecut la atacarea Sevastopolului, cetate puternic fortificată de bolșevici, pe peninsula Crimeei. După ultimele știri, primele fortificații au și fost străpunse, luptele continuând cu violență.

† **Iosif Unipan** fost preot în Gladna-română, a trecut la cele vecinice în vârstă de 67 ani, în ziua de 25 Mai.

În activitatea pastorală de 42 ani, a realizat, într-o regiune săracă de munte, o casă în Logoj, pe care conform testamentului, a lăsat-o Episcopiei noastre, ca din venitul ei să se acorde burse pe seama teologilor bănățeni, cari studiază teologia la Caransebeș sau în străinătate.

Ținem să încreștăm cu bucurie această faptă adânc grăitoare, și suntem siguri că teologii cari vor beneficia de aceste burse, se vor ruga pentru odihna părintelui Iosif.

Dumnezeu să-l ierte!

Zilele acestea a apărut valoroasa carte „Curs de Teologie Fundamentală” a profesorului Dr. Petru Rezuș, dela Academia noastră Teologică.

Această carte va fi trimisă la parohiile mai înstărite pentru înzestrarea bibliotecilor parohiale.

Recenzia asupra acestei opere va apare.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 3154 B. 1942.

CONCURS.

Pentru întregirea postului de secretar la Academia teologică din Caransebeș se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Postul de secretar este retribuit din bugetul Statului, cu salariul ce se încuviințează din partea Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor și care de prezent este de Lei 9000 lunar.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile lor Rectoratului Academiei teologice, anexând următoarele documente:

a) Extras de botez.

b) Certificatul școlar despre studiile secundare terminate, absolvența de liceu cu bacalaureatul sau studii echivalente.

c) Certificat din cazierul judiciar și certificat de moralitate dela oficiul parohial.

Se observă, că vor fi preferați candidații cu studiile teologice și eventual preoții.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 6 Iunie 1942.

Din încredințarea Prea Sfinției Sale:

Prot. R. G. Ancușa
consilier referent

Pr. P. Toma
secretar eparhial

Nr. 3152 C. 1942.

CONCURS.

Consiliul eparhial publică concurs cu termen de 15 zile pentru ocuparea posturilor de cântăreți bisericești din următoarele parohii:

1. Anina;
2. Boldur;
3. Iaz;
4. Jurești;
5. Marga;
6. Plavișevița;
7. Rusca-montană;
8. Satumic;
9. Sărăzani;
10. Sintești;
11. Valeaboul;
12. Valeapai.

Beneficii:

I. Salarul dela Stat — pentru care Consiliul eparhial nu ia nici o răspundere.

II. Dotația dela parohie.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi își vor înainta cererile lor — însoțite de toate documentele — consiliului parohial respectiv.

Observăm că la aceste posturi pot reflecta numai absolvenții ai școlii cantorale din Caransebeș.

Caransebeș în 9 Iunie 1942.

Consiliul eparhial

Nr. 3176 B. S. 1942.

NOTĂ OFICIOASĂ.

În nex cu circulara noastră Nr. 2828 B. 1942 din 13 Mai a. c., prin care am anunțat pe toți cei ce așteaptă să ocupe un post în cuprinsul eparhiei noastre, fie ca preot, cântăreț sau post administrativ, până la exoperarea certificatului dela biroul de cazier și identificare de necondamnare, care trebuie să poarte data dinaintea ocupării postului și nu alte date anterioare și având în vedere că acest certificat se eliberează cu întârzieri, dispunem ca până la primirea lui să anexeze la dosarul actelor ce se înaintează On. Minister pentru recunoașterea salariului, un *certificat de moralitate eliberat de primărie*, prin care să se arate și câți copii are, etatea lor și ce ocupație au, în vederea ajutorului familiar.

Caransebeș la 1 Iunie 1942.

Episcop:

† VENIAMIN

Secretar eparhial

Pr. Petru Toma

Nr. 3280 C. 1942.

CONCURS.

Consiliul eparhial publică concurs cu termen de 15 zile pentru ocuparea posturilor de cântăreți bisericești în orașele:

Caransebeș, 2 posturi;

Logoj, 2 posturi;

Oravița, 2 posturi;

Orșova, 1 post și

Reșița-montană, 1 post.

Beneficii:

1. Salarul dela Stat — pentru care Consiliul eparhial nu ia nici o răspundere, și care este de Lei 3500 lunar pentru Caransebeș, Logoj, Oravița și Orșova și Lei 3700 pentru Reșița-montană.

2. Dotația dela parohie.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, își vor înainta cererile lor însoțite de toate documentele consiliului parohial respectiv.

Observăm că la aceste posturi pot reflecta numai absolvenții ai școlii cantorale din Caransebeș.

Caransebeș, în 29 Mai 1942.

Episcop:

† VENIAMIN

Consilier referent

Nicolae Cornean

Institutul Central de Statistică, București,
Splaiul Unirii 28.

CONDIȚIUNILE

de admitere la Școala de censori statistici de plasă.

1. Candidatul să fie absolvent de Liceu sau al unei Școli echivalente.

2. Candidatul să fie deplin sănătos (fără nici o infirmitate).

3. Candidatul să-și ia angajamentul că va urma cursurile școlii iar după terminarea lor va primi să fie numit bugetar în Serviciul Exterior.

4. Acte: a) certificat de studii; b) certificat medical; c) copia livretului militar; d) certificat de naționalitate; e) certificat cazier judiciar; f) extras de naștere.

5. Aceste acte vor fi însoțite de fișa, declarația tip și memoriul personal, precum și de recomandarea Prefecturii Județului respectiv.

6. Candidatul va trimite actele de urgență Institutului Central de Statistică, urmând a se prezenta la școală numai în urma avizului ce va primi după verificarea actelor.

Portărelul Judecătoriai Orșova.

Nr. 8/1942.

PUBLIȚIUNE.

Conform deciziei 1933/1942 a Judecătoriai Orșova se vor vinde prin licitație în **26 Iunie 1942 orele 3:30 în Topleț** doi cai, 2 capre, 1 căldare, 1 căruță și sub prețul estimat, pentru incasarea sumei următoarei Stan Maria de Lei 25.000 capital și acc.

Orșova 5 Iunie 1942.

ss. Popescu, portărel

Societatea de ajutor „Pietas” Orșova

TABLOU

de membrii de conducere ai societății numiți prin decizia Tribunalului Caransebeș Nr. 1062 18/935 cu modificările aduse de adunarea generală din 14 Februarie 1942

1. Kleifel Ioan, președinte;
2. Eperieși Christea, secretar;
3. Marinovici Nicolae, casier;
4. Spatsek Ioan, vice-președinte, membru ord.;
5. Nagy Iosif, membru ordinar;
6. Pascuși Alexandru, membru ordinar;
7. Stanciu Nicolae, supleant;
8. Musca Ioan, membru ordinar;
9. Popovici Alexandru, supleant;
10. Drucker Iosif, censor;
11. Ciperă Wiliam, censor;
12. Juan Gheorghe, censor;
13. Moescu Ioan, supleant;
14. Ferdinand Alexandru, supleant;
15. Mutici Lazar, supleant.

Președinte:

Ioan Kleifel

Secretar:

Christea Eperieși

Modificările survenite conform cu Tabloul de față, le-am înregistrat la fila Nr. 56 a Registrului pentru asociațiunile recunoscute drept persoane juridice, pe baza dispozițiilor primite din partea Tribunalului Caransebeș, la 1 Aprilie 1942.

Grefier, Șuta Ion

Lumânări de ceară cúrată

produse ale
fabricii e-
parhiale de
lumânări

de vânzare
la Librăria
diecezană
Caransebeș
cu prețul de

1200 lei kilogramul

Cărți teologice:

- Alexandrescu I.: Avram în lumina Evangheliei, 20 lei; Părintele Avram și credința sa, 16 lei.
 Bălan Dr. Nicolae, arhiep. și mitr.: Socotesc de sine înțelese ce am făcut, 10 lei; Cuvântări rostite cu ocazia alegerii, sfințirii și investirii, 5 lei; Biserica neamului și drepturile ei, 40 lei; Oastea Domnului și Biserica, 10 lei.
 Bulgakoff S.: Ortodoxia, 120 lei.
 Bodogae Dr. Teodor: Ajutoarele românești la sf. munte Athos, 220 lei.
 Călugăr D.: Hristos în școală, vol. I și II câte 220 lei.
 Căndea Dr. Spiridon: Botezul din necesitate, 20 lei; Secta baptistă în România, 6 lei; Hristos și mântuirea sufletească a orășenilor, 140 lei.
 Călugăr Dumitru: Copiii din biblie, 55 lei.
 Cojocariu: Este primatul lui Petru un privilegiu, 300 lei.
 Coman Vasile: Despre sf. Tradiție, 30 lei.
 Dragomir Dr. Silviu: Istoria desrobirii religioase a Românilor din Transilvania sec. XVIII, v. I 200, v. II 400 lei.
 Făgărășianu D.: Tănărul ție-ți zic școală-te, v. I 60, II 50 lei.
 Felea Pr. Ilarion V.: Critica ereziei baptiste, 35 lei; Pocăința, 175 lei.
 Hradil Dr. Iosif: Adevărata Biserică a lui Hristos, 7 lei.
 Huonder A.: La picioarele Mântuitorului, v. I 80, II 125 lei.
 Ioan Gură de Aur: Predici despre pocăință, trad. de Șt. Bezdechi, 60 lei.
 Ilie Pr. Ion: Cinstirea sfințelor icoane, 7 lei; Cinstirea sfinților, 7 lei.
 Mladin N.: Biserica lui Hristos, 35 lei; Comunitarism și comunism, 25 lei.
 Mie a vieții este Hristos, 12 lei.
 Marcu Dr. Grigorie T.: Saul din Tars, 50 lei; Unde este și unde nu este Hristos, 4 lei; Antropologia paulină, 180 lei; Studii biblice, 50 lei.
 Nanu Aurel: Tatăl nostru, 25 lei.
 Opișan I. Gr.: Cartea Biruințelor, 25 lei.
 Vlad Dr. Sofron: Adevăruri vechi pt. zidire nouă, 30 lei.
 Vornica N.: În genunchi lângă cruce, 7 lei; Preotul și sănătatea poporului, 30 lei.
 Petrov Pr. Gr.: Un păstor model, 70 lei.
 Popa Grigorie: Existență și adevăr, 140 lei.
 Rubenscu Augusta: Mărire Ție, 140 lei.
 Rezuș Dr. Petru: Despre Duhul Sfânt, 85 lei.
 Secaș Gh.: În școala dragostei lui Iisus, 25 lei; În școala suferinței creștine, 45 lei; Viața cu Hristos, 7 lei.
 Stăniloia Dr. D.: Ortodoxie și Românism, 140 lei.
 Stoicanea Vasile: În slujba Domnului Iisus, 80 lei; Ramuri din Evanghelie, 16 lei.
 Terchilă Dr. Nicolae: Sămbătarii, 10 lei.
 Todor Nichifor: Păr. Antonie cel mare, 7 lei.
 * * * Pravila Oastei Domnului, 40 lei.

De vânzare la;

Librăria Diecezană

Caransebeș

STIHARE

din mătăsă brocată de culoare galbenă
se află de vânzare la Librăria Diecezană
din Caransebeș cu prețul de

Lei 6.350